

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim.
11.03.2025

Evrim KARAKOZ
Aydın Milletvekili

15 Haziran 2023 tarihinde 7/402 Esas numaralı aşağıdaki soru önergem cevaplanmadığı için gelen kağıtlarda yayımlanmıştır. Aynı önergemi aşağıda tekrar ediyorum.

Ülkemizin en önemli kestane üretim merkezi konumunda olan Aydın'ın Köşk ilçesinde ve çevresinde bulunan kestane ağaçlarına "Gal Arısı" yani bilinen halk adıyla Katil Arı dadanmış ve kestanelere büyük zarar vermeye başlamıştır.

Anavatani Çin olan, Japonya, ABD ve İtalya'da da görülen Gal Arıları; ülkemizde ilk defa 2013 yılında Yalova'da görülmüştür. Meyve ve çiçek oluşumunu engelleyen Gal Arıları; kestane rekoltesine çok büyük zararlar verdiği gibi ülkemizin ihracat gelirlerine de kayıplar yaşatmaktadır.

Bu arılara karşı kimyasal mücadelenin yapılmadığı doğa ve ekolojik dengenin korunması ve sürdürülebilir olması için mutlaka biyolojik mücadelenin yapılması gerektiği bilinmektedir. Bunun içinde Gal Arılarının bıraktığı yumurtaları, larvaları yok eden '*Torymus Sinensis*' adlı böcek laboratuvar ortamında üretilmiş ve Gal Arılarının olduğu bölgelere salındığında da faydalı olduğu görülmüştür.

Bu Bağlamda;

1. Hem bölge ekonomisine hem de ülke ekonomisine fayda sağlayan Köşk ilçesindeki kestane ağaçlarının Gal Arılarından korunması ve verdiği zararın en aza indirilmesi için yapılan hangi çalışmalar vardır? Bu çalışmalar nelerdir?
2. Bu arılar ile ülkemizin kestane ambarı konumunda olan Aydın'da etkin ve kalıcı bir mücadele yapılmaz ise kestane üretiminin hem kısa vadede hem de uzun vadede tamamen tehlike altına gireceğine yönelik tarafınıza sunulmuş herhangi bir rapor var mıdır? Varsa bu rapor kimler tarafından hazırlanmıştır? Bakanlığınızın bu rapor hakkında ki görüşleri ne olmuştur? Rapor nasıl değerlendirilmiştir?
3. '*Torymus Sinensis*' adlı böcek hangi laboratuvarlarda üretilmektedir? Üretilen böcek sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Eğer öyle ise yapılan mücadelenin pek de etkili olmadığı, Aydın ili Köşk ilçesinde yer alan kestane ağaçlarına büyük zarar veren Gal Arıların hâlâ o bölgede olmasından belli değil mi? Bölgede Gal Arılarının varlığı devam ediyor olması '*Torymus Sinensis*' adlı böcek üretiminin yeterli olarak üretilmediği ve doğaya salınmadığı anlamını taşımaz mı?
4. Bakanlığınız Gal Arıları ile yapılan mücadele kapsamında hangi bölgelere '*Torymus Sinensis*' adlı böceği bırakmıştır? Aydın'ın Köşk ilçesine bu böceklerden bırakılmış mıdır? Bırakılmışsa bırakılan böcekler yeterli midir?
5. Köşk ilçesi ve çevresindeki kestane üreticilerinin Gal Arılarının sebep olduğu zararlarının ve kayıplarının telafi edilmesine yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?